

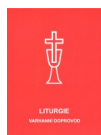
Nehodnoceno

Prodejní cena 120 Kč

Prodejní cena bez DPH 120 Kč

Druhé vydání z r. 2018 přináší doprovod Liturgie podle Karla Farského v původním hudebním zpracování Josefa Františka Píchy s harmonizovaným doprovodem pro duchovního i lid, který k tisku v r. 1994 připravil Milan Vanžrka na základě předchozího Píchova varhanního doprovodu vydaného v r. 1961, s Druhou liturgií z r. 1994 s využitím Píchovy melodie a Odpolední a večerní pobožnost podle Františka Kalouse, již taktéž zhudebnil Josef František Pícha.

Popis

Termín liturgie (z řečtiny leiturgia – služba, často veřejná služba v zájmu státu) později nabyl nového významu v kontextu křesťanské bohoslužby. Bývá různě definován, z mnohých definic uvádíme: „Liturgie je aktivní společenství věleknů ze Ježíše Krista a jeho církve vedoucí k posvěcení člověka a k oslavě nebeského Otce.“ (Adam A.: Liturgika. Křesťanská bohoslužba a její vývoj, Vyšehrad, Praha 2001) Samotný termín může mít mnoho významů – liturgie jako bohoslužba, liturgie dalších obřadů – např. liturgie vysluhování svátostí, liturgie – svátostin (např. smutečného rozloučení, pobožností apod.), liturgie – denních modliteb církve aj.

Po vzniku Církve československé (husitské) byla sloužena bohoslužba česky v překladu římského misálu. Prvním tvůrcem liturgie byl prof. Alois Tuháček. Text zhudebnil Josef František Pícha. Tato liturgie byla sloužena v r. 1922 v Plzni a pak v evangelickém sboru v Praze na Žižkově. Tehdy byl Pícha zaskočen z varhan stále přeznívajícím tónem A, což jej inspirovalo později přiznat zhudebnění Liturgie Dr. Karla Farského. Tuháčekův pokus byl neúspěšný také pro neshody s Farským. Farský se ujal iniciativy opřít sám. A tak již v r. 1923 ve 3. notovaném vydání svého Zpěvníku, který byl vydán 2x – v notované podobě a pak jednou v nenotované podobě, je poprvé přiložen Farského návrh Liturgie (Mše) s husitským Otčenášem pro CŠS. V tiráži je uvedeno, že „nápravu upravil“ J. Pícha. Vedle návrhu liturgie je zde vázána i Odpolední a večerní pobožnost dle návrhu prof. Kalouse, již opět zhudebnil Josef F. Pícha. Farského návrh liturgie byl schválen na I. sněmu církve v r. 1924 a tento formulář se takto stal základním bohoslužebným tvarem Církve československé. V r. 1939 došlo k revizi liturgie, která ovšem nebyla oficiálně schválena, protože v dané době se sněm nemohl sejít.

Další vydání obsahuje Bohoslužebná kniha Církve československé husitské z r. 1952 a pak vydání z r. 1960. Je zajímavé, že notovaná liturgie byla vydávána jen s melodií pro duchovního, ale odpovědi lidu byly harmonizovány. Tato liturgie byla na základě usnesení VI. sněmu z r. 1971 revidována. A tak díky několikaleté práci tehdejšího liturgického výboru – liturgické komise vychází v r. 1992 Liturgie, která dostává název Liturgie podle patriarchy Karla Farského, v níž byly provedeny některé drobné textové úpravy a přidány modlitby – eucharistické, epiklese, modlitby po přijímání večeře Páně. V notaci nalézáme jen melodickou linku pro zpěv duchovního a odpovědi pro lid jen v trojhlase. Tento soubor obsahuje i tzv. Druhou liturgii, která v úvodu vybírá jen některé verše z původní liturgie, provádí také textové úpravy a přináší do liturgie další modlitby – modlitbu smíření, chvalozpěv, nově se po slovech ustanovení večeře Páně vazuje zpívaná anamnéze, kterou zhudebnil Juraj Pospíšil, modlitba ke sjednocení s Kristem.

K vydání Liturgie patří i Bohoslužebná kniha Církve československé husitské (1992) – malý misál, který obsahuje texty modliteb pro všechna období liturgického roku – zde můžeme ocenit návrh Tužeb (přímluv). Druhá liturgie až na výjimky se v náboženských obcích církve neujala. K dalšímu vydání Liturgie podle Dr. Karla Farského došlo pak v r. 2004. Text Liturgie podle Karla Farského je také vázán do vydaných Bohoslužebných knih A, B, C (2013, 2014, 2015). K Píchově zhudebnění uvádíme, že podobně jako Farský v textové podobě využil skladatel hudebních tradic západních, ale také východních. Volba tóniny F dur není náhodná. Pícha si vytvořil osobitou filozofickou, symbolickou koncepci pro zhudebnění. Tón A, který se mu vryl v paměť z doprovodu Tuháčekovy liturgie na Žižkově a podle něhož se ladí orchestr a jímž liturgie začíná a často se k němu navrácí, považoval za základ – symbol Ježíše Krista – „kámen úhelný“. F – symbol Otce, Stvořitele, C – byl pro něj hudebním symbolem pro Ducha a harmonický souzvuk vyjadřuje jednotu Trojice. V tonalitě se střídá F dur s paralelní d moll, jen v místech po slovech ustanovení večeře Páně vybořil na základě terciové příbuznosti do A dur (Kdekoliv shromáždí se dva nebo tři...).

Dalším významným symbolem Píčovým je motiv slávy – stídání tónů c2 – d2 v Píspj nám, před evangeliem Sláva Bohu v Kristu, v chvalozpěvu Svatý. Jako symbol naděje užívá Pícha jak ve vstupním pozdravu, tak v požehnání lytickou kvartu. Do liturgie vložil na základě svých dřívějších úsilí o reformu bohoslužby ve Vodanech z r. 1918 husitský Otčenáš – Šervecová a svatováclavská bohoslužba byla tehdy sloužena také Štěpán Šesky za svobodu národa Československého. Pro vložení blahoslavenství neváhal využít také nápěvu lidových písní: postní – Já som bača velmi starý, velikonoční – Teče voda, teče. Revize liturgie z 90. let se nejvíce dotkla recitovaného textu, a to proto, že zpívány - by? poněkud archaický text – je velmi vázán na Píchovu melodiku.

Píchovy liturgické doplňkové zpěvy (např. Píspj nám adventní, vánoční, postní, velikonoční) aj. nejsou do tohoto vydání vřazeny. Je možné ale je vyhledat na webových stránkách církve kliknutím na ikonu kazatelský cyklus – doplňkové zpěvy. Odpolední a večerní pobožnost podle Františka Kalouse je určena pro shromáždění církve, kterou mohou vést i laičtí kazatelé. V církvi je stále živá a je sloužena v různých obdobích liturgického roku (adventní, postní, májové pobožnosti). Má stejný jako liturgie dialogický charakter – pro úvodní část Pícha zvolil tóninu C dur, pro Tužby D dur. V původní textové předloze Tužeb jakož i v Píchově hudebním zpracování, nalézáme vlivy východní tradice - ve vyslovení prosby Pomiluj nás, což při revizi pro vydání v r. 1992 bylo změněno na - Ochraňuj nás. Navíc revize přinesla pozoruhodnou pestrost ve variabilitě Tužeb od obecných, přes Tužby pro jednotlivá období liturgického roku, včetně Tužeb emuneických. Kalousova pobožnost zahrnuje také Otčenáš a požehnání, které je totožné s požehnáním z Liturgie podle Karla Farského.

(Připravil PaedDr. Zdeněk Kovalčík)

Autor	Josef František Pícha
Jazyk	český
Formát	A4
Vazba	sešitová
Počet stran	41
Rok vydání	2018
Vydání	2.
Náš kód	U018
Vydala	Církev Československá husitská